

strašen. Izstopi tudi Vladimirov mož, in uzrè ga Pečeneg ter se posmeje, ka je bil srednjega telesa. Razmerivši mej polkoma (armadama) spusté oba k sebi. Sprijéla sta se ter se začela krepko deržati. Ruski udavi Pečenega v rokah do smerti in udari z njim ob zémlyo. Vladimirovi zakričé a Pečenegi pobegnó, in ruska zemlja požene za njimi sekóč ter je zapodí. Vladimír je vesel bivši zalóžil (ustanóvil)* na tem brodu grad in ga narékel Prejeslávelj; zakaj slavo je bil prejel njegov borec. Vladimír je v velicega moža storil njega in očeta njegovega ter se povernil v Kíjev s pobédo (zmago) in z veliko slavo.

— x —

Prirodopisno-natoroznansko polje.

Podnebje.

Podnebje se imenuje tudi klima. Ta beseda nam pripoveduje tisto moč, katero ima vzduh (zrak), toplota, svetloba, vlaga in suša nad rastlinskim življenjem.

A ta moč je po raznih krajih svetá tudi različna ter se izpreminja po mnogih razmerah.

Južni kraji so toplejši od severnih. Svét, ki leží visoko, hladnejši je, a zaklonjene ravnine in doline so toplejše.

Kodar so veliki gozdje, ondod je zemlja vlažna, ker gozdje napravljajo dež ter ne dadé vlagi hitro izhlapéti. Goli in pusti kraji so odperti vetrom, lahko se zatorej presušé ter so potem berzo neplodni.

Blizu morja je vzduh vlažnejši, leto in dnevi so hladnejši a zima in nočí topléjše.

Rastlinam ne ugaja zemljišče na severnih in južnih vetrovih. Plodnejši je onákov kraj, kateri je z bregovi vetrom v zatišji. Najbolje godí rastlinam zemljišče obrneno na jug in jugozapad.

Kakor svet gleda ali na jug ali na sever, kakor je ali raven ali berdóvit, ležèč blizu kake velike vode ali daleč od nje, tako je tudi podnebje toplo ali hladno, ostro ali prijetno.

Večina rastlin se tako navadi svojega podnebja, da obolí, ako se prenese s toplejšega v hladnejše ali s hladnejšega v toplejše podnebje.

A mnoge rastline so zopet ustvarjene tako, da prebijó tudi hladnejše podnebje, n. pr. naša žita, prinesena iz toplejših krajev, osobito ječmen, rastó s pódobrim uspehom daleč po severnih krajih.

I. T.

— x —

Razne stvari.

Drobtine.

(Jekleno pero.) Čital sem nekje, da se je otrok zbodél z jeklenim peresom, pomočnim v kemično čerńilo.

K malu mu je roka tako otekla, da so ga nesli v bólnico, kjer so ga zdravniki jedva ozdrávilí. Treba zatorej verlo paziti, da se ne zbudemo z jeklenim peresom.

*) Založiti gründen, — to je naša stara beseda. Ali bi ne bilo dobro tudi reči: založba za: Gründung, Stiftung?